

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.१३०/पोल-३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक: १४ नोव्हेंबर, २०१९.

वाचा :-

- १) मा. उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे क्रिमिनल रिट पिटीशन क्र. २११०/२०१४ वरील दि.१३.८.२०१४, दि.२१.१०.२०१५, दि.२४.०२.२०१६, दि.२१.०९.२०१६ व दि.३०.११.२०१६ रोजीचे आदेश.
- २) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे क्रिमिनल रिट पिटीशन क्र. ५३९/१९८६ वरील दि.२४.७.२०१५ रोजीचा न्यायनिर्णय.
- ३) सचिव, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.संकीर्ण-२०१२/प्र.क्र.३७/१८, दि.४.३.२०१३.
- ४) पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र.पोमसं/२१/७२७२/न्या.प्र.सीसीटीव्ही / २०३/२०१४, दि.२७.०१.२०१५.
- ५) गृह विभाग, शासन निर्णय क्र.सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.१३०/पोल-३, दि.२३.११.२०१५.
- ६) शासन निर्णय, उदयोग, ऊर्जा व कामगार विभाग क्र.भांखस-२०१४/प्र. क्र. ८२/भाग-III/ उदयोग-४, दि.३०.१०.२०१५ व दि.०१.१२.२०१६.
- ७) सामान्य प्रशासन (माहिती व तंत्रज्ञान) विभाग, शासन निर्णय क्र. मातंसं-१७१६-३६१५ / प्र.क्र.२८६/३९ दिनांक ०९.०८.२०१६
- ८) गृह विभाग शासन निर्णय क्र.सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.१३०/भाग-१/पोल-३, दिनांक ०६.०१.२०१७.
- ९) राज्यातील पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत अपर मुख्य सचिव (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.२७.२.२०१८ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
- १०) गृह विभाग शासन निर्णय सीसीटी-३६१५/प्र.क्र.१३०/पोल-३, दिनांक २६.०३.२०१८.
- ११) महा-आयटी कॉर्पोरेशनचे पत्र क्र. MahalT/PRJ/०३९/०१/२०१८ दि.२४.०७.२०१९
- १२) अपर मुख्य सचिव (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.१३.११.२०१९ रोजी आयोजित करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

लिओनार्ड झेविअर वल्दारीस व इतर यांनी महाराष्ट्र शासन व इतर यांचेविरुद्ध मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे क्रिमिनल रिट पिटीशन क्र. २११०/२०१४ दाखल केली आहे. मा. उच्च न्यायालयाने विषयांकीत याचिकेमध्ये दि.१३.८.२०१४, दि.२४.०२.२०१६ व दि.३०.११.२०१६ रोजी आदेश पारित केले आहेत. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने पोलीस कोठडीतील मृत्यु रोखण्यासाठी राज्यातील प्रत्येक पोलीस ठाण्यांमधील प्रत्येक कॉरीडॉर, रुम व लॉकअप यामध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत आदेशित केले आहे. तसेच डि.के.बसू व इतर यांनी मा. सर्वोच्च न्यायालयामध्ये पश्चिम

बंगाल राज्य आणि इतर यांचेविरुद्ध क्रिमीनल रिट पिटीशन क्र.५३९/१९८६ या प्रकरणी दि.२४.०७.२०१५ रोजी निर्णय दिला आहे. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने संवेदनशील पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही बसविणेबाबत निदेश दिलेले आहेत. ही बाब विचारात घेवून प्रायोगिक तत्वावर पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे अधीनस्त २५ पोलीस ठाण्यांमधील चार्ज रुम, लॉकअप, मार्गिका, स्टेशन हाऊस इ. पाच ठिकाणी सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याबाबत उपरोक्त संदर्भाधिन क्र.५ येथे नमूद दिनांक २३.११.२०१५ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. त्यानुसार सर्व २५ पोलीस ठाण्यांमध्ये आदेशात नमूद ठिकाणी सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याची प्रक्रिया पुर्ण झाली आहे.

मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार राज्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही बसविण्याबाबत उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीच्या दि.२७.०२.२०१८ रोजीच्या बैठकीत रु.७२.६० कोटी खर्चास मान्यता देण्याबाबतची शिफारस करण्यात आली होती, त्यानुषंगाने गृह विभाग शासन निर्णय दि. २६.०३.२०१८ नुसार रु.७२.६० कोटी खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच सदर पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही बसविण्याची कार्यवाही महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळामार्फत करण्यात यावी असा निर्णय घेण्यात आला आहे.

महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाने संदर्भ क्र. ११ येथील पत्रान्वये कळविल्यानुसार राज्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही बसविण्याबाबत महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाने प्रसिद्ध केलेल्या निविदाप्रक्रीयेअंती एल १ पुरवठादाराने सादर केलेली निविदेची रक्कम व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाचे शुल्क असा एकुण रु.११० कोटी इतका खर्च अपेक्षित आहे. त्यानुसार प्रकल्पासाठी रु.११० कोटी (सर्व कर व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाच्या सेवाशुल्कासह) एवढ्या सुधारित खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात यावी अशी विनंती महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळामार्फत करण्यात आली आहे.

सदर प्रस्ताव विचारात घेवून उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीच्या दि.१३.११.२०१९ रोजीच्या बैठकीत मा. न्यायालयाच्या आदेशानुसार राज्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्यासाठी येणाऱ्या रु.११० कोटी एवढ्या खर्चास(सर्व कर व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाच्या सेवाशुल्कासह) सुधारीत प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार

राज्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्यासाठी येणाऱ्या रु.११० कोटी (सर्व कर व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाच्या सेवाशुल्कासह) एवढ्या सुधारित खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय :-

राज्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये मा.न्यायालयाच्या आदेशानुसार सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्यासाठी येणाऱ्या रु.११०,००,००,०००/- (अक्षरी रुपये एकशे दहा कोटी फक्त) एवढ्या खर्चास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. प्रस्तुत प्रकरणी उपरोक्त प्रमाणे होणारा खर्च हा “मागणी क्र.बी-१०, ४०५५ - पोलीस यावरील भांडवली खर्च, ८०० इतर खर्च, (००) (०९) सीसीटीव्ही यंत्रणा बसविणे (४०५५ ०२२३) या अंतर्गत ५२ यंत्रसामग्री साधनसामग्री” या लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व तो उपलब्ध अनुदानातून भागविण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय उच्चस्तरीय शक्ती प्रदत्त समितीच्या दि.१३.११.२०१९ रोजीच्या बैठकीतील निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१११४१६५६५८४४२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(कैलास गायकवाड)

उप सचिव, गृह विभाग

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, गृह (विशेष), मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान, मंत्रालय, मुंबई.

८. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.
१०. महालेखालपाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१३. श्रीमती मानकुंवर देशमुख, अति. सरकारी अभियोक्ता, मुंबई उच्च न्यायालय (ए. एस.), मुंबई.
१४. वित्त विभाग (व्यय-७/वित्तीय सुधारणा) मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. सहसचिव, (पोल-१४) गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. निवडनस्ती, पोल-३.